

Задачи за вежбање (други разред, трговац, кувар)

1. У правоуглом троуглу $a=12\text{cm}$, $b=5\text{cm}$, $c=?$
2. У правоуглом троуглу $a=8\text{cm}$, $c=17\text{cm}$, $b=?$
3. У правоуглом троуглу $a=6\text{cm}$, $b=8\text{cm}$ одреди $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\text{tg } \alpha$, $\text{ctg } \alpha$?
4. У правоуглом троуглу $b=12\text{cm}$, $c=13\text{cm}$ одреди $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\text{tg } \alpha$, $\text{ctg } \alpha$?
5. $\sin \alpha = \frac{3}{5}$ одредити вредности осталих тригонометријских функција.
6. $\cos \alpha = 0,8$ одредити вредности осталих тригонометријских функција.
7. $\cos \alpha = \frac{5}{13}$ одредити вредности осталих тригонометријских функција.
8. $\text{tg } \alpha = \frac{4}{3}$ одредити вредности осталих тригонометријских функција.
9. $\text{ctg } \alpha = \frac{8}{15}$ одредити вредности осталих тригонометријских функција.
10. Користећи дигитрон израчунај
 $\sin 38^\circ$ $\cos 42^\circ$ $\sin 29^\circ$ $\cos 31^\circ$ $\text{tg } 47^\circ$ $\text{ctg } 51^\circ$
11. Користећи дигитрон одреди угао ако је
 $\sin \alpha = 0,4567$ $\cos \alpha = 0,2536$ $\text{tg } \alpha = 3,5425$ $\sin \alpha = 0,3581$
12. Одреди непознате елементе правоуглог троугла ако је $a=23\text{ cm}$, $\beta=65^\circ$
13. Одреди непознате елементе правоуглог троугла ако је $a=11\text{ cm}$, $b=16\text{ cm}$
14. Одреди непознате елементе правоуглог троугла ако је $b=78\text{ cm}$, $\beta=41^\circ$
15. Одреди непознате елементе правоуглог троугла ако је $b=17\text{ cm}$, $c=23\text{ cm}$
16. Одреди непознате елементе правоуглог троугла ако је $b=14\text{ cm}$, $\alpha=59^\circ$
17. Израчунај а) $2^3 \cdot 2^5 =$ $3^4 \cdot 3^6 =$ $5^3 \cdot 5^{11} =$
 б) $4^3 : 4^2 =$ $5^6 : 5^3 =$ $7^5 : 7^2 =$
 в) $(5^3)^5 =$ $(4^2)^7 =$ $(3^2)^5 =$
18. Израчунај 2^0 , x^0 , $\left(\frac{1}{2}\right)^0$, $\left(\frac{2}{3}\right)^0$, $(-3)^0$, -5^0 , $\frac{7^0}{5}$, $\frac{-5+3^0}{4}$
19. Израчунај $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2}$, $\left(\frac{5}{7}\right)^{-1}$, $\left(2\frac{1}{3}\right)^{-2}$, $\left(1\frac{2}{7}\right)^{-1}$, $(-0,3)^{-3}$
20. Израчунај
 а) $a^3 : a^{-4} =$ $a^{-4} : a^{-9} =$ $a^{-5} : a^4 =$
 б) $(a^{-4})^{-2} =$ $(a^3)^{-5} =$ $(a^2)^6 =$
21. Израчунај а) $(a^{-4})^{-2} : (a^3)^{-5} \cdot a^2$
 б) $(a^{-4})^2 : ((a^3)^{-5} \cdot a^2)$
 в) $((a^3)^{-2} : (a^3)^{-4}) \cdot a^{-1}$
22. Израчунај
 $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} + 3^{-1} + 2^{-2} =$ $\left(\frac{4}{5}\right)^{-1} + \left(\frac{2}{3}\right)^{-2} + 4^{-1} =$

23. Израчунај:

а) $-\frac{3^{-2}}{2}$ б) $\left(-\frac{3}{2}\right)^{-2}$ в) $\left(\frac{7}{5}\right)^{-2}$ г) 3^{3^2} д) $(3^3)^2$ ђ) $-\frac{3^{-2}}{2} + \frac{(-3)^2}{2} + \left(\frac{3}{2}\right)^{-2} - \frac{(-3)^0}{3}$
 е) $\frac{(0,1)^{-2} - (0,4)^0}{2\frac{2}{3} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^{-3} + \left(-\frac{1}{3}\right)^{-1}}$ ж) $9^{11} \div 9^{15} \cdot 9^6 - \frac{48^3}{16^3} + 16^0 + \left((-3)^2\right)^2$ з) $-\left(\frac{1}{5}\right)^{-2} + \left(-\frac{1}{2}\right)^{-4} - \left(-\frac{1}{3}\right)^{-3}$
 и) $\left(\frac{5}{2} - \left(\frac{3}{5}\right)^{-1}\right)^{-1}$

24. Среди изразе:

а) $3a^{-2}bc^{-3}2a^5b^{-4}c^{-1}$ б) $(12a^3b^{-2}c) : (3a^{-1}b^{-2}c^5)$ в) $\left(\frac{a^{-2}b}{xy^{-3}}\right)^{-3} : \left(\frac{ab^{-2}}{x^2y}\right)^{-2}$ г)
 $\left(\frac{3a^2}{4b^{-3}}\right)^{-3} : \left(\frac{9a^{-2}b}{4c}\right)^{-2}$
 г) $\left(\frac{a}{b}\right)^{-2} \div \left(\frac{a^{-1}}{b^2}\right)^3 \cdot \left(\frac{b}{a^2}\right)^{-1}$ д) $\left(\frac{x^{-1}y^3}{z}\right)^{-2} \cdot \left(\frac{z^{-2}y^2}{x^{-3}}\right)^3$

25. Израчунај: $\sqrt{3} \cdot \sqrt{12}$ $\sqrt{2} \cdot \sqrt{8}$ $\sqrt{28} \cdot \sqrt{7}$ $\sqrt{10} \cdot \sqrt{40}$ $\sqrt{24} \cdot \sqrt{6}$

26. Израчунај: $\sqrt{\frac{4}{9}}$, $\sqrt{\frac{25}{49}}$, $\sqrt{\frac{4}{81}}$, $\sqrt{\frac{49}{64}}$

27. Израчунај: $\sqrt{\frac{1}{3}} \cdot \sqrt{27}$, $\sqrt{\frac{2}{7}} \cdot \sqrt{14}$, $\sqrt{\frac{5}{6}} \cdot \sqrt{30}$

28. Израчунај: $\frac{\sqrt{12}}{\sqrt{27}}$, $\frac{\sqrt{72}}{\sqrt{242}}$, $\frac{\sqrt{63}}{\sqrt{175}}$, $\frac{\sqrt{18}}{\sqrt{32}}$, $\frac{\sqrt{28}}{\sqrt{343}}$, $\frac{\sqrt{45}}{\sqrt{320}}$

29. Израчунај: $\sqrt{0,8} \cdot \sqrt{0,002}$, $\sqrt{0,125} \cdot \sqrt{18}$, $\sqrt{\frac{5}{8}} \cdot \sqrt{0,4}$, $\sqrt{2\frac{2}{3}} \cdot \sqrt{4\frac{1}{6}}$

30. Рационалиши именилац: $\frac{1}{\sqrt{2}}$, $\frac{1}{\sqrt{3}}$, $\frac{2}{\sqrt{5}}$, $\frac{4}{\sqrt{2}}$, $\frac{3}{2\sqrt{5}}$, $\frac{10}{3\sqrt{5}}$

31. Парцијално коренуј: $\sqrt{12}$, $\sqrt{50}$, $\sqrt{98}$, $\sqrt{24}$,
 $\sqrt{125}$, $\sqrt{27}$, $\sqrt{48}$, $\sqrt{20}$, $\sqrt{18}$, $\sqrt{32}$, $\sqrt{128}$, $\sqrt{75}$, $\sqrt{45}$, $\sqrt{80}$, $\sqrt{175}$

32. Израчунај:

а) $\sqrt{16} + \sqrt[3]{27} - \sqrt[4]{16} + \sqrt[5]{32}$ б) $-8\sqrt{2} + 9\sqrt{32} + 3\sqrt{18} - 2\sqrt{128}$ в) $\sqrt[3]{-54} - 2\sqrt[3]{16} + 2\sqrt[3]{128}$

г) $\sqrt{32} \cdot \sqrt{2} - \frac{\sqrt[3]{-81}}{\sqrt[3]{3}} + (2 \cdot \sqrt[4]{5})^4 + \sqrt[4]{81}$ д) $\sqrt{\sqrt[3]{2}} \cdot \sqrt[3]{\sqrt{32}}$ ђ) $\sqrt{3} + 5 \cdot \sqrt{27} - 2 \cdot \sqrt{75}$

е) $\sqrt{18} \cdot \sqrt{2} - \frac{\sqrt[3]{-54}}{\sqrt[3]{2}} + (2 \cdot \sqrt[3]{6})^3 + \sqrt[4]{16}$ ж) $\sqrt{\sqrt[3]{2}} \cdot \sqrt[3]{\sqrt{32}}$ з) $\sqrt{5} + 2 \cdot \sqrt{20} - 3 \cdot \sqrt{125}$

33. Среди изразе:

а) $\sqrt{a} \cdot \sqrt[3]{a}$ б) $\sqrt{ab} \cdot \sqrt[6]{a^2b^3}$ в) $\sqrt[3]{\sqrt{a}} \cdot \sqrt{\sqrt{a^2}}$ г) $\sqrt[3]{\sqrt[4]{x^3}} \cdot \sqrt[3]{\sqrt{x^2}}$

34. Рационалисати имениоце:

а) $\frac{5}{\sqrt{2}}$ б) $\frac{5}{\sqrt{3}+2}$ в) $\frac{2}{\sqrt{5}-\sqrt{4}}$ г) $\frac{2}{\sqrt{2}}$ д) $\frac{6}{2-\sqrt{2}}$ њ) $\frac{5}{\sqrt{5}}$ е) $\frac{12}{3-\sqrt{3}}$

35. Попуни табелу и нацртај график функције $y=-2x+3$

x	-2	3	1	-1	0
y					

36. Попуни табелу и нацртај график функције $y=3x-1$

x	-1	2	3	0	-2
y					

37. Попуни табелу и нацртај график функције $y= -x-2$

x	-2	-1	0	1	2
y					

38. Реши једначине:

$$\begin{aligned}
 &5x^2 - 3x = 0, & 4x^2 - 9 = 0, & 3x^2 - 2x - 5 = 0, \\
 &4x^2 + 11x = 0, & 16x^2 - 25 = 0, & 3x^2 - 2x - 5 = 0 \\
 &x^2 - 4x + 3 = 0, & 16x^2 - 9 = 0, & x^2 + 3x = 0, \\
 &4x^2 - 8x + 3 = 0 & 3x^2 - 4x = 0, & 4x^2 - 25 = 0, \\
 &9x^2 + 15x = 0, & 36x^2 - 25 = 0, & 4x^2 - 5x + 1 = 0, \\
 &&& 3x^2 + x = 0,
 \end{aligned}$$

39. Реши једначине:

а) $x^2 - 3x + 2 = 0$ б) $x^2 - x - 6 = 0$ в) $-2x^2 + x - 1$ г) $-3x^2 + x + 2 = 0$
 д) $x^2 - 3x + 2 = 0$ њ) $x^2 + 4x + 4 = 0$ е) $3x^2 - 2x - 5 = 0$ ж) $-3x^2 + x + 2 = 0$
 з) $x^2 - 4x + 3 = 0$ и) $2x^2 - 7x + 3 = 0$ ј) $4x^2 - 8x + 3 = 0$ к) $2x^2 + 3x - 2 = 0$
 л) $9x^2 - 10x + 1 = 0$ љ) $6x^2 - 5x + 1 = 0$ м) $4x^2 - 5x + 1 = 0$ н) $x^2 - 26x + 25 = 0$
 њ) $x^2 - 5x + 4 = 0$ о) $5x^2 - 4x - 1 = 0$ п) $-2x^2 - 7x + 15 = 0$ р) $x^2 - 2x + 2 = 0$
 с) $x^2 - 2x + 5 = 0$

40. Реши једначине:

$$\begin{aligned}
 &x^2 - 16 = 0 & 25x^2 - 64 = 0 & x^2 + 36 = 0 \\
 &x^2 - 7x = 0 & 15x^2 + 25x = 0 & 5x^2 - 9x = 7x^2 + x \\
 &x^2 - 9x + 18 = 0 & 5x^2 + 17x + 6 = 0 & 6x^2 - 5x + 1 = 0 \\
 &6x^2 - 7x - 20 = 0 & 5x^2 - 14x + 8 = 0 & 8x^2 + 10x - 3 = 0 \\
 &x^2 - 9x + 8 = 0 & x^2 - 9x + 14 = 0 & x^2 - 14x + 40 = 0 \\
 &x^2 - 12x + 35 = 0 & x^2 - 4x - 5 = 0 & x^2 + 5x + 6 = 0
 \end{aligned}$$

$$x^2 - x - 6 = 0$$

$$x^2 - 4x + 5 = 0$$

$$x^2 - 2x + 10 = 0$$

$$x^2 - 2x - 2 = 0$$

$$x^2 - 4x - 1 = 0$$

$$x^2 - \frac{21}{5}x - 4 = 0$$

$$x^2 - 1\frac{1}{6}x - 3\frac{1}{3} = 0$$

41. Одреди природу решења једначина:

$$4x^2 - x + 11 = 0, \quad 9x^2 - 30x + 25 = 0, \quad 3x^2 + 5x - 1 = 0,$$

$$2x^2 - 10x - 2 = 0, \quad 3x^2 - 11x - 5 = 0$$

$$3x^2 - 11x - 5 = 0, \quad x^2 - 4x + 4 = 0,$$

42. Растави на чинове а) $9x^2 - 10x + 1$ б) $x^2 - 3x + 2$

43. Растави на чинове а) $5x^2 - 4x - 1$ б) $2x^2 - x - 1$

44. Растави на чинове а) $2x^2 - 7x + 3$ б) $x^2 - 7x + 10$

45. Попуни табелу и нацртај график функције $y = x^2 + 3$

x	-2	-1	0	1	2
y					

46. Попуни табелу и нацртај график функције $y = -2x^2 - 2$

x	-2	-1	0	1	2
y					

47. Попуни табелу и нацртај график функције $y = -3x^2 + 5$

x	-2	-1	0	1	2
y					

48. Испитати ток (одредити нуле и теме и скицирати график функције:

а) $y = -x^2 + 2x + 3$ б) $y = -x^2 - 2x + 3$ в) $y = -x^2 + 5x - 6$ г) $y = -x^2 + 6x - 8$

д) $y = -x^2 + 4x - 3$ њ) $y = x^2 - 6x + 8$ е) $y = x^2 - 2x - 3$ ж) $y = x^2 - 4x + 3$

з) $y = x^2 + 2x - 3$ и) $y = x^2 - 5x + 6$

49. Једнакостранични троугао има основицу $a = 3$. Одреди P , O и h .

50. Једнакостранични троугао има висину $h = 5\sqrt{3}$. Одреди P и O .

51. Једнакостранични троугао има површину $P = 9\sqrt{3}$. Одреди O и h .

52. Једнакостранични троугао има површину $P = 16\sqrt{3}$. Одреди O и h .

53. Катете правоуглог троугла су $a = 3$, $b = 4$. Одреди P и O .

54. Једна катета правоуглог троугла је $a = 5$, а хипотенуза $c = 13$. Одреди P и O .

55. Основица једнакокраког троугла је $a = 12$, а крак $b = 10$. Одреди P и O .

56. Крак једнакокраког троугла је $b = 5$, а висина $h = 4$. Одреди P и O .
57. Квадрат има страницу $a = 5$. Одреди P , O и d .
58. Квадрат има површину $P = 36$. Одреди O и d .
59. Квадрат има дијагоналу $3\sqrt{2}$. Одреди P и O .
60. Квадрат има обим $O = 8$. Одреди P и d .
61. Странице правоугаоника су $a = 3$ и $b = 4$. Одреди P , O и d .
62. Једна страница правоугаоника је $a = 6$, а дијагонала $d = 10$. Одреди P и O .
63. Једна страница правоугаоника је $b = 12$, а дијагонала $d = 13$. Одреди P и O .
64. Површина правоугаоника је $P = 12$, а једна страница му је $a = 3$. Одреди O и d .
65. Обим правоугаоника је $O = 18$, а једна страница му је $a = 5$. Одреди P и d .
66. Дијагонале ромба су $d_1 = 6$, $d_2 = 8$. Одреди P , a и h .
67. Дијагонале ромба су $d_1 = 3$, $d_2 = 4$. Одреди O .
68. Страница шестоугла је $a = 6$. Одреди P , O , r и R .
69. Обим шестоугла је $O = 18$. Одреди P , и O .
70. Површина шестоугла је $P = \frac{75\sqrt{3}}{2}$. Одреди O , r и R .
71. Полупречник круга $r = 2$. Одреди P и O .
72. Обим круга је $O = 10\pi$. Одреди P .
73. Површина круга је $P = 16\pi$. Одреди O .
74. Површина круга је $P = 81\pi$. Одреди O .
75. Ивица коцке је $a = 3$. Одреди P и V .
76. Ивица коцке је $a = 5$. Одреди P , V , D и P_{DP} .
77. Дијагонала коцке је $D = \sqrt{27}$. Одреди P , V и P_{DP} .
78. Површина коцке је $P = 150$. Одреди P_{DP} .
79. Запремина коцке је $V = 64$. Одреди P_{DP} .
80. Површина дијагоналног пресека коцке је $P_{DP} = 9\sqrt{2}$. Одреди P и V .
81. Ивице квадрa су $a = 2$, $b = 3$, $c = 4$, Одреди P , V , и D .
82. Две ивице квадрa су $a = 5$ и $b = 6$, а површина квадрa је $P = 214$. Одреди V .
83. Две ивице квадрa су $a = 2$ и $b = 5$, а запремина је $V = 60$. Одреди P .
84. Основна ивица правилне тростране призме је $a = 3$, а висина призме је $H = 5$.
Одреди P и V .
85. Основна ивица правилне тростране призме је $a = 8$, а висина призме је $H = 12$.
Одреди P и V .
86. Површина основе правилне тростране призме је $B = 4\sqrt{3}$, а површина омотача је $M = 96$. Одреди P и V .
87. Површина основе правилне тростране призме је $B = \sqrt{3}$, а висина и основна ивица се односе $H : a = 5 : 2$. Одреди P и V .

88. Површина основе правилне тростране призме је $B = 2\sqrt{3}$, а висина $H = 5$.
Одреди P и V .
89. Основа тростране призме је правоугли троугао катета $a = 8$ и $b = 6$. Висина
призме је $H = \frac{24}{5}$.
90. Основа тростране призме је правоугли троугао катета $a = 3$ и $b = 4$. Висина
призме је $H = 5$.
91. Основа тростране призме је правоугли троугао чија је једна катета $a = 5$, а
хипотенуза $c = 13$ и запремина $V = 60$. Одреди P .
92. Основа тростране призме је правоугли троугао чија је једна катета $a = 8$, а
хипотенуза $c = 10$ и површина $P = 168$. Одреди V .
93. Основна ивица правилне шестостране призме је $a = 6$, а висина $H = 12$. Одреди
 P , V , D и P_{DP} .
94. Основна ивица правилне шестостране призме је $a = 5$, а висина $H = 3$. Одреди
 P , V , D и P_{DP} .
95. Површина дијагоналног пресека правилне шестостране призме је $P_{DP} = 32$, а
висина $H = 7$. Одреди P и V .
96. Површина правилне шестостране призме је $P = 96\sqrt{3}$, а основна ивица је $a = 4$.
Одреди P и V .
97. Површина омотача правилне шестостране призме је $M = 90$, а површина основе
 $B = \frac{18\sqrt{3}}{2}$. Одреди P и V .
98. Површина основе правилне шестостране призме $B = 24\sqrt{3}$, а дијагонала $D = 10$.
Одреди P и V и P_{DP} .
99. Основа призме је ромб дијагонала $d_1 = 6$ и $d_2 = 8$, а висина је $H = 7$. Одреди P
и V .
100. Основа призме је ромб дијагонала $d_1 = 10$ и странице $a = 13$, а висина је $H = 2$.
Одреди P и V .
101. Ивица основе правилне четворостране пирамиде је 5, а висина је 7. Одредити P
и V .
102. Површина омотача правилне тростране пирамиде је 36cm^2 . Одреди P и V ако
је $h = 4$.
103. Одреди P и V правилне шестостране пирамиде чија је основна ивица 6, а
висина 21.
104. Површина правилне тростране пирамиде је $40\sqrt{3}$, а површина омотача је $36\sqrt{3}$.
Одреди V .
105. Одреди P и V правилне шестостране пирамиде ако је $a = 8$, а $h = 10$.
106. Одреди P и V купе чија је база 144π , а површина осног пресека 120.

107. Одредити P и V купе ако је полупречник основе 5, а изводница 13.
108. Одредити P и V купе ако је полупречник основе 6, а висина 8.
109. Запремина лопте је 288π . Одреди P лопте и обим великог круга.
110. Површина великог круга лопте је 25π . Одредити P и V лопте
111. Површина лопте је 64π . Одреди V, P_{vk}, O_{vk} .
112. Обим базе ваљка је 20π cm. Висина ваљка је једнака пречнику основе. Одреди P и V ваљка.
113. Површина осног пресека ваљка је 64, а $H = 16$. Одреди P и V .